

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Narodna znaša
za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, za naročbe brez dopolnane naročnine, se uprava ne ozira, naročnina za nedeljsko izdajanje „Edinosti“ stane: celoletna K 5-20, pol leta 2-60
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokoplasi se ne vračajo.
Narodnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 15. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18
Poštno-branilni račun št. 841-632.
TELEFON št. 1187.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Izhaja vsaki dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Posamične številke se prodajajo po 3 nov. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
CENE OGLASOV se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink; za osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

BRZOJAVNE VESTI.

Nadvojvoda Fran Salvator v lili.
IŠL 30. Nadvojvoda Fran Salvator je došel z rodbino semkaj. Na kolodvoru ga je pričakoval cesar.

† Patrijarh Branković.
KARLOVCI 30. Srbski patrijarh Jurij Branković je umrl danes ob 2. uri popoldne v starosti 77 let. Patrijarh je bil že dlje časa bolan.

BUDIMPEŠTA 30. „Ogrski biro“ poroča iz Karlovcev: Patrijarh Branković je danes ob 2. uri popoldne umrl za posledicami sladkorne bolezni. O smrti so bili obveščeni cesar, ogrski ministerski predsednik, hrvaški ban in vsi pravoslavni škofje. Truplo bodo balzamirali in v osmih dneh se bo vršil slovesni pogreb.

Štrajk pekov.
CELOVEC 30. Peki štrajkajo. Zahtevajo povišanje plače, deset-urno delo z enournim odmorom, popolen nedeljski počitek in prvi dan maja kakor praznik.

Vlak skočil s tira.
AŠABAD 30. Na postaji Bani je vlak skočil s tira. Štiri osebe so bile ubite, 18 pa ranjenih.

Štrajk redarjev ponehal.
BELFORT 30. Nezadovoljni redarji so zopet šli v službo.

Ministerski predsednik Clemenceau.
PARIZ 30. Ministerski predsednik Clemenceau odpotuje jutri zvečer v Karlove vari.

Štrajk Raon l'Etappe.
PARIZ 30. Položaj v Raon l'Etappe je zelo vznemirljiv. Bati se je delavskega štrajka v vsaj okolici.

Volitve v generalne svete v Francoskem.

PARIZ 30. Glasom zadnjega izkaza je znano 1298 konečnih volilnih rezultatov. Izvoljenih je bilo: 233 reakcionarjev, 10 nacionalistov, 137 progresistov, 297 republikancev levičarjev, 565 radikalcev in socialnih radikalcev. Reakcionarji so izgubili 20, nacionalisti 16, progresisti 47 mandatov. Republikanci levičarji so dobili 14, radikalci in socialni radikalci 65, združeni socialisti in neodvisni socialisti po dva mandata.

RAMBOUILLET 30. Ministerski predsednik Clemenceau je v ministerskem svetu sporočil popolni uspeh volitev v generalne svete. Republikanci dobijo 84 sedežev, reakcionarji jih izgubijo 20, nacionalisti 17, progresisti 47 sedežev.

Na zahtevo ministra Brianda je bil podpisan dekret, s katerim se razpusti franciskanski redovni zavod sv. Ignacija.

Minister za dela je poročal o stanju delovanja v komisiji, ki je imenovana, da proučava zboljšanje železniških zvez Francoske z Italijo in Švico in prometa na dovoznih progah k Simplonu.

Iz Maroka.

TANGER 30. Buhta se nahaja več ur oddaljen od utrjenega mesta Šešmena, Raisuli in Maclean se nahajata bolj proti jugu. Mehala pod poveljstvom El Ksara se jima bliža. Maclean je pod pretvezo da gre na lov, skušal pobegniti, vendar so ga zopet ujeli ter zaprli v neki sotor. Vrh tu ga so mu odvzeli slugo in mu prepovedali pisati.

TANGER 30. [Nem. kab. družba.] Med mehala pod vodstvom Buhte ben Bagdadisa in rodom Elkmes se je vršil boj; sedem bojnikov je bilo mrtvih osem pa ujetih.

TANGER 30. V bitki, ki se je vršila dne 27. t. m. je mehala vjela 60 ženskih rodov Elkmes. Sodi se, da provzročiti ta okolnost, da nastopi rod Elkmes proti Raisuliju. Od

vjetih žensk jih je bilo sedem obglavljenih in glave odposlane v Tetuan.

Mirovna palača v Haagu.
HAAG 30. Danes popoldne je bil položen temeljni kamen za mirovno palačo iz ustanove Carnegie-ja.

Požar.
LYON 30. V Valence sur Rhone je požar uničil del mesta.

Republikanska demonstracija v Lizboni.

LONDON 30. „Times“ poroča iz Lizbone: Povodom rojstnega dne prof. Bernardina Machado so republikanci priredili demonstracijo. Machado je voditelj portugalske republikanske stranke; nedavno se je v znak protesta proti vladi odpovedal vseučilišni stolici.

Zarote v Ekvadorju.
NEW-YORK 30. Glasom neke brzjojavke iz Sant-Jago de Guayaquil je vojno sodišče obsodilo na smrt 12 vojakov, ki so bili zapleteni v najnovejšo zaroto proti predsedniku ekvadorskem Alfaru. Osem jih je bilo ustreljenih včeraj zjutraj, druge tudi ustrelje. Devet vojakov je bilo radi istega zločina obsojenih na desmrtno ječo. Vlada je v glavnem mestu Quito odkrila novo zaroto. Voditelj tega gibanja je pobegnil iz prestolnice ter je despel v Guayaquil.

Španska.
MADRID 30. Včeraj je bilo zaključeno parlamentarno zasedanje.
Trije milijoni najdeni na morskem obali.

BEROLIN 30. Iz Flensburga poročajo, da je neki delavec našel na obali kopališča v Wicku omot angleških bankovcev v znesku treh milijonov mark. Omot je izročil angleškemu konzulu.

Š haške konference. — Izlet delegatov v Brugo.

NIEUPORT pri Ostendi 30. Členi mirovne konference so se včeraj na novahilo belgijske vlade podali preko Ostende v Brugo.

RUSIJA.

Atentat na velikega kneza.

PETROGRAD 30. Včeraj je blizu postaje Slavjanka na Nikolajevski železnici eksplodirala bomba pod vlakom, v katerem se je vozil veliki knez Peter Nikolajevič. Bomba ni provzročila mnogo škode.

Zaloga orožja revolucionarjev.

BEROLIN 30. „Voss. Zeitung“ poroča iz Petrograda: V noči minole nedelje se je vršila preiskava v baltiški ladijedelnici. Med preiskavo, ki je trajala vso noč, je obkolilo ladijedelnico pet sto oboževanih redarjev in orožnikov. V delavnica in v prostorih določenih za delavce so našli mnogo revolucionarnih spisov, revolverjev in patron. Preiskali so tudi urade in pisarno ravnatelja, nise pa našli ničesar.

Državni posl. vitez Vuković o hrvatsko-ogrskem sporu in bosanskem vprašanju.

I.
V odgovoru na tozadevna govora ministerskega predsednika ogrskega Wekerla in ministerskega predsednika avstrijskega barona Becka priobčuje drž. poslanec vitez Vuković v dunajskem listu „Die Zeit“ dolg članek, v katerem se bavi s praviimi stališčem Ogrske do Bosne-Hercegovine.

Paralelno s hrvatskim zadobiva po zadnjih velevažnih dogodkih tudi vprašanje državnopravnega položaja Bosne in Hercegovine na aktualnosti. Dokaz temu je, da se je v

tem kratkem zasedanju naše zbornice poslancev tudi več odličnih nemških poslancev bavilo s tem vprašanjem in naglašalo, da je v dolžnost vsem strankam, da odslej posvečajo vso svojo pažnjo jugoslovanskemu vprašanju sploh. Zato se nam zdi umestno in potrebno, da podamo čitateljem v pouk nekoliko markantnih misli in argumentov iz zgodovine v omenjenem članku viteza Vukovića.

Izhodna točka izvajanjem Vukovićevega je oni glasoviti govor ogrskega ministerskega predsednika Wekerla, ki je izzval toli hrupen odpor med Jugoslavlani, ker je hotel Wekerle na podlagi zgodovine reklamirati pravice Ogrske do Bosne-Hercegovine. Vitezu Vukoviću se zdi, da se avstrijski parlament — ki je tudi precej krepko reagiral na Wekerlov govor — veliko bolj zanima za bosansko vprašanje, nego pa za ogrsko-hrvatski konflikt, da-si je ta poslednji veliko večega pomena za monarhijo, nego pa odnošaji Bosne do Avstrije. To pa prihaja — meni Vuković — od tudi, da sta javnost in parlament v Avstriji imela doslej le malo smisla za jugoslovanska vprašanja in ga hočeta kazati tudi sedaj, če prav ta vprašanja v zadnji čas naravnost izživljajo stranke v naši državi, naj zavzamejo svoje stališče nasproti sedaj najvažnejšim političnim vprašanjem.

Dr. Vuković pojasnjuje bosansko vprašanje v zgodovinskem, političnem in narodnem pogledu ter označa pravno stališče Ogrske do Bosne in Hercegovine in podaja dokaz, da ne obstoje nikake pravne zahteve Ogrske, ali istotako da ne more Avstrija uveljaviti nobene pravice do teh dežel.

Vuković navaja najprej, kako je dr. Wekerle naglašal, da Ogrska stavlja svoje zahteve na Bosno in Hercegovino na podlagi pravic ogrske krone, da te zahteve obstoje in ne nesprenmenjene. Iste pa da ne izhajajo iz razmerja med Ogrsko in Hrvatsko, ampak da se naslanjajo na direktne pravice ogrske krone. Tudi da ne bo on — Wekerle namreč — znal preprečiti vsa stremjenja po združenju Hrvatske z Bosno.

Na to odgovarja Vuković, da to ni ne za ogrsko vladu, ne za veliko javnost nikaka tajna, da ves hrvaški narod, kolikor ga živi v Hrvatski, Slavoniji, Dalmaciji in v drugih sosednjih deželah, stremi za tem, da se v okvirju habsburške monarhije združi v eno državno telo. Tu sem spadajo mnogoletna prizadevanja Dalmatincev za združenje s kraljevstvom Hrvatska-Slavonija. To je želja, ki se ne izraža le v zakonih monarhije in v sklepih deželnega zbora dalmatinskega, marveč se naglašata tudi v znani deklaraciji hrvatskih poslancev ob začetku vsakega zasedanja državnega zbora. Ta deklaracija se podaja že mnogo let v isti identični formulaciji in le obžalovati je, če se kak ogrski državnik pretvarja, kakor da ne ve ničesar o tem.

Po zblizanju Hrvatov in Srbov v zadnjem času se je narodni program Hrvatov razširil v toliko, da je samo ob sebi umevno, da ob eventualnem novem grupiranju na jugu monarhije prideta v poštev tudi Bosna in Hercegovina in se bosta morali pritegniti v kombinacijo. Čim pa so se Hrvatje in Srbi po dolgoletnih nepotrebnih sporih združili na narodni podlagi, že je prišla kakor strela iz jasnega gori rečena usodna enunciacija ogrskega ministerskega predsednika, ki steza — sklicevaje se na neke pravice krone sv. Štefana — svojo poželjivo roko po Bosni in Hercegovini in kliče svoj quos ego prizadevanjem Hrvatov po združenju.

Ta impulzivni izraz madjarskega imperijalizma je še bolj razširil še obstoječi prepad med Hrvati in Madjari. Na prvi pogled se vidi, kako absurdno je, če se Madjari sklicejujejo na kako neposredno pravo, ki sploh ne izhaja iz razmerja Hrvatske. Če se že govori o državnopravnih zahtevah, potem je v prvi vrsti Hrvatska, ki bi bila poklicana, da stavlja take zahteve, ne pa Ogrska. Na podlagi historičnih dejstev se da dokazati, da so mogli ogrski kralji le kakor hrvaški kralji in lena podlagi od njih zapriseženega in slovesno pripoznanega državnega prava hrvaškega izvajati kake pravice do Bosne! To pravo so dobili po kronanju Kolomana s krono Zvonimirjevo (leta 1102 v Biogradu ob morju). Moč in obsežnost Bosne so ustvarili le nje vrli bani in je bila do hrvaških kraljev v istem državnopravnem razmerju kakor so bili nekdanji avstrijski vojvode do nemških cesarjev. Da je soproga Bele, kraljica Jelena, dobila del Bosne kakor jutrnino, tega se pač ne more umevati kakor državnopravni akt, na katerega podlagi bi mogla Ogrska uveljavljati svoje zahteve po Bosni. To nasprotuje jednostavno modernemu umevanju, ako se hoče stavljati državnopravne zahteve le na podlagi historičnih sporil in brez opore narodnega prava. — Čudno mora zveneti torej, če hoče Ogrska direktnim potom reklamirati to pravico ogrski kroni in prilog. Takih pravic Ogrska sploh nikoli imela in jih tudi danes nima in treba drzni roki, ki se poželjivo steza po Bosni in Hercegovini, zaklicati, da se bo čulo na daleč: „Hands off!“ (roko proč). Kar se dostaje nadaljne usode Bosne, soglašajo blizu vsi jugoslovanski politiki v tem, da ima v bodočnosti teh dežela končno odločiti jedino le pravo samodoločevanja tam živečega srbskega in hrvaškega prebivalstva. In nikdo ne bo smel biti tako drzen, da bi se dotikal prava tega naroda.

Tak je v glavnih potezah odgovor viteza Vukovića ogrskemu ministerskemu predsedniku Wekerlu. Potem sledi odgovor avstrijskemu ministerskemu predsedniku baronu Becku.

Deputacija iz južne Francije pri ministerskemu predsedniku Clemenceau.

Ministerski predsednik Clemenceau je danes vsprejel delegate departementov Herault in Pyrenees Orientales ter jim izjavil, da je vlada pripravljena izdati potrebne odredbe da se umiri prebivalstvo (ozirom na znano vinogradniško krizo). Te odredbe bodo izredno olajsane, ako krene prebivalstvo na pot zakonitosti; na zaupanje prebivalstva na jugu odgovori vlada z največim bratstvom.

Madjarizacija Bosne!

„Pokret“ beleži vest, da se poleg sprememb na vrhnem zapovedništvu zasedenih dežel pripravljajo, še druge važne osebne spremembe. Zatrjuje se, da odstopita baron Benko (civilni adlatus) in Treščec (bogočastje). Bogočastje prevzame baje okrajni predstojnik Fogler, pravosodje Schek, civilni adlatus postane pa Feichtinger. Buriana bi zamenjal Albert Apponyi.

Na prvi mah bi izgledalo, da so ti ljudje Nemci, ali temu ni tako. Vsa ta sprememba gre za madjarizacijo bosanske uprave in odstranjenje naših ljudi. Apponyi je Madjar, tako tudi Feichtinger, ki je še le nedavno došel v Bosno; Vogler je tudi Madjar. Naposled treba zabeležiti, da je nedavno imenovan komisarjem važne vakufske komisije neki Kres-

in na to pot tudi ne moreš s praznimi rokami. Ni majhen denar — sto rubljev.“

Jelisej se je smejal.
„Ne greši, boter. Tvoje premoženje je desetkrat toliko ko moje, in govoriš o denarju. Le povej, kdaj greva. Jaz nimam nobenega denarja pri rokah, a za na pot ga bom imel.“

Tudi Tarasič se je smejljaj.

„Glej ga no, za kakšnega bogatina se tu postavlja! Kje pa boš vzel denar?“

„Bom doma spraskal skupaj... bom kje kako dobil... deset panjev odstopim sosedu, že dolgo prosim zanje.“

„Potlej, če bo dober roj, se boš pa kesal.“

„Kesal? Ne, boter! Se nisem v življenju kesal drugega nego svojih grehov. Ni nič dražjega nego je duša.“

„Imaš prav, a tudi ne more biti dobro, če ni na domu vse v redu.“

„Če pa v naši duši ni v redu, potlej bo še hušje. Obljubila sva — dajva iti.“

* * * (Pride še.)

PODLISTEK.

Starca.

Povest grofa Leva Tolstega.

Dva starca sta se bila zaobljubila na božjo pot v Jeruzalem. Eden njiju je bil premožen kmet; ime mu je bilo Jefim Tarasič Ševljevič. Jelisej Bodrov, drugi, je imel le malo posestva.

Jefim je bil časti vreden mož; ni pil žganja, ni kadil in njuhal tobaka, ni psoval nikoli svojega bližnjika in se je držal v vseh rečeh vrlo in strogo. Izvoljen za starostjo, je opravljaj dvakrat svoj posel z vso poštenostjo. Imel je dva sina in oženjenega vnuka, in vsi so živeli skupaj. Izgledal je zelo dobro, še-le v njegovem sedemdesetem letu mu je brada začela siveti.

Jelisej, star možiček, ne bogat ne reven, je svoje dni hodil okoli tesat; zdaj na starost je živel doma in redil čebele. Eden sinov je delal zunaj doma, drugi je živel pri očetu,

Jelisej je bil dobrodušen in vesel. Ob priliki je pil svoj kozarček žganja, njuhal je tobak in je rad prepeval. A bil je tih človek, je živel v miru s svojci kakor s sosedi. Majhne rasti, črnkast s kodrasto bradico, je imel kakor njegov patron, prerok Elija, plešo po celi glavi.

Že davno sta se bila zaobljubila in se domenila, da pojdetata skupno, a nikoli ni Tarasič utegnil: komaj je bila kaka stvar opravljena, takoj je moral začeti drugo; zdaj je oženil vnuka, zdaj je čakal, da se vrne mlajši sin od vojakov, in ta čas si je zidal liho.

Nekega praznika sta se sešla starca in se usedla na tramovje za novo hišo.

„Kdaj, boter,“ je pričel Jelisej, „izpolniva svojo obljubo?“

Jefim je nagrnčel čelo.

„Trebja še počakati,“ je menil. „Je hudo leto za-me... Začel sem zidati hišo, mislil sem: kaj malega čez sto rubljev*“ pojde za to; in zdaj sem že pri tretjem stotaku in hiša še ni gotova. Pred poletjem se ne bom

*) Ruski rubl = 2 K 54 v.

marik — tu madjar iz Bačke. Ta je bil svoječasno v Bosni, a potem je šel na Ogrsko, kjer je bil tudi državni poslanec. Za časa Fejervaryja je postal veliki župan; pozneje je bil odstavljen in je prišel kakor tajni svetnik v Bosno. Torej madjarizacija kakor usluga Wekerlejevimi aspiracijam o Bosni.

Te vesti so tako gorostasne, da jim človek, ki ne pozna avstrijske državniške modrosti, absolutno ne more pripisovati nikake verjetnosti. Ali kdor je imel prilike seznanjati se s to avstrijsko „modrostjo“, ta seveda ne izključuje, da je tudi ta gorostasnost možna in da dobe Madjari za svojo revolucijo proti kroni in za svoje azijsko divjanje proti vsem zahtevam evropske civilizacije še mastno nagrado. In ta neverjetnost postaja še bolj verjetna, ko vidimo, da se namerava to mastno nagrado Madjarom izrezati iz slovenskega mesa... Nehvaležnost do Slovanov v dunajskih glavah in srcih je pač okamenela v neporušno tradicijo in ni je menda na svetu luči, ki bi mogla posijati v to slepoto.

Bosna in Hercegovina pod roko jednega Alberta Apponyja: že ta misel sama se zdi človeku blazna. Ali ne smemo pozabiti, da je blaznost v tej avstrijski metodi.

Ljudje na Dunaju so slepi in ne vedo, kam plovejo... Kesali se bodo, ko bo prepozno.

Iz bivšega zasedanja državnega zbora.

V minoletem zasedanju državnega zbora je vlada predložila 16 vladnih predlogov. Vloženih je bilo 25 nujnih predlogov, od katerih je bil pa več del spremenjen v navadne iniciativne predloge. Predlogov radi lajšanje bede je bilo uloženih 184. Nadalje šteje zapisnik 247 iniciativnih predlogov in 577 interpelacij. Sodnijskih prošelj radi izročitve poslancev je bilo 27.

Z Balkana.

Grške bande v Makedoniji.

Tez Carigrada poročajo, da je porta zopet protestirala v Atenah, ker so grške bande prekerale mejo in prišle v Makedonijo.

Ekumenski patrijarh za Grke v Bolgariji.

„Novoje Vremja“ poroča, da je grški patrijarh v Carigradu prošil rusko vlado, naj bi posredovala pri Bolgarski, da se zopet uredijo razmere grške cerkve v Bolgariji. Patrijarh se sklicuje na berolinski kongres. „Novoje Vremja“ meni, da Rusija odkloni posredovanje.

Dogodki na Hrvatskem.

Prepovedan shod.

Okrajna oblast v Zagrebu je prepovedala javni shod, ki ga je sklical v Batajnici odbor srbske narodne radikalne stranke. Tudi iz drugih krajev, izlasti slavonjskih poročajo, da se delajo od strani vladnih organov vsakovrstne zapreke shodnemu gibanju.

Socijalna demokracija na Angleškem.

Nedavno je na neki nadomestni volitvi za angleško spodnjo zbornico sijajno zmagal kandidat socijalno-demokratske stranke. Važno je vedeti, da angleška socijalna demokracija ni tako organizirana, kakor ona na kontinentu. Na Angleškem je šest združenj, ki se smatrajo socijalističnimi. „Fabian Society“ je najučenejša združitev ali manje energična nego ostale socijalistične združitve. Ta združitev deluje največ znanstvenim potom ter je v zadnji čas izdala 128 razprav o socializmu. Prva združitev, ki stopa v boj, je „Social Democrat Federation“, ki ima na leto na tisoč shodov. Ta združitev hudo napada zmerne socijalistične združitve, kar je pa ne moti, da deluje za vzajemno podporo. „Independent Labour Party“ (Neodvisna delavska stranka) je osnovana leta 1893. Ta razpolaga s spretnimi agitatorji in izdaja množino letakov. Največ pristahev ima v industrijskih krajih „Delavska stranka“, ki jej je na čelu umni in marljivi Ramsay Macdonald. Takozvani „Tradeunion Congress“ smatrajo angleški časniki socijalističnim, ker ima okoli 620.000 členov in ker stremi za nacionalizacijo železnic in industrije. V resnici pa ta kongres bolj nagiblje na desnico nego li na socializem. Poleg tega se nahaja na Angleškem tudi še „Socijalna in politična zveza žensk“, ki velja po svojem programu kakor socijalistična združitev.

Dogodki na Ruskem.

Golovin izključen iz volilnega imenika. Iz Moskve poročajo: Bivši predsednik dume Golovin je prejel vest, da se ga ne bo moglo upisati v volilni imenik v Moskvi, ker nima državne službe in lastnega stanovanja, kajti njegovo stanovanje v Moskvi je bilo za časa zasedanja dume vpisano na ime njegove soproge.

Drobne politične vesti.

Pomanjkanje učiteljev v Dalmaciji. V Dalmaciji je veliko pomanjkanje učiteljev in učiteljic, ker je deželni šolski svet odprl več novih šol, a upokojil lepo število učiteljev, a vrhu tega ni letos izšel iz učiteljske noben učitelj oziroma učiteljica, ker se je nauk na teh šolah podaljšal.

Romunska misija v Carigradu. Romunska misija si je danes ogledala vojaško šolo in tovarno za topove v Tohani. Zvečer je sultan v slovesni avdijenci vsprejel misijo, ki mu je izročila znake reda kralja

Karola I. v briljantih. Vsprejem je bil pri srčen. Sultan je podelil vojnemu ministru veliki kordon reda Osmanje v briljantih. Tudi drugi člani misije in nekoliko gospodov romunskega poslanstva so bili odlikovani. Po avdijenci je bila večerja, na kateri so bili člani misije, člani romunskega poslanstva, veliki vezir, državni in drugi dostojanstveniki.

Sestanek kraljica Edvarda in cesarja Fran Josipa. Z Dunaja javljajo, da se angleški kralj po svojem sestanku z nemškimi cesarjem na Wilhelmshöhe pada v Išli obiskat cesarja Fran Josipa. Iz Išla pojde v Marijine Laze, kamor dospje dne 16. avgusta.

Nizozemska kraljica Viljelmina je, kakor poroča „Magd. Zeitung“, v blagoslovljenem stanu. Kraljica je stara 27 let in je poročena od meseca februarja 1901 z vojvodom Henrikom Meklenburškim.

Dnevne vesti.

„Gorica“ v boju z resnico. Čitatelji so gotovo že opazili, da se z goriško „Gorico“ že dolgo ne spuščamo v polemike ne nje dolgovozne — klobasarije. Menimo, da je na vsa ta zvižanja in zavijanja na te ljute spopade z zdravjo pametjo najboljši odgovor ta, da naš list zvesto in brez vsacega ozira na ljuto besnenje kogarsibodi, kakor doslej tudi odslej govori tudi o goriški politiki tako, kakor zahtevata narodni princip in narodna korist.

Z „Gorico“ se nočemo pripraviti, ker, ako bi hoteli, morali bi si naročiti rekvizit, ki ga nimamo v našem uredništvu in ki mu je ime — cepec!

Ali v številki od 20. julija je „Gorica“ zapisala tako gorostasnost, žaljivo za naše vrle deželnozbornske poslance, da jej radi njihove časti ne moremo ostati dolžni odgovora. Piše namreč:

„Edinost“ naj si torej to-le dobro zapomni: Naši poslanci delajo v našem deželnem zboru prav to in nič drugega, kar delajo okoliški slovenski poslanci v tržaškem t. j. oni računajo z dejanskimi razmerami, katerih premeniti sami ne morejo, in temu primerno urejujejo svoje postopanje.“

Odgovor naj bo ta suha paralela med postopanjem tržaških in goriških deželnih poslancev ob volilni reformi predlagani od nasprotnih večin. V Trstu je 6 slovenskih poslancev proti 48 Italijanom, v Gorici pa 10 proti 11. V Trstu ne sedi v deželnem odboru noben Slovenec, v Gorici sta dva proti trem. Volilna reforma je bila v Gorici in v Trstu predlagana po deželnem odboru. V Trstu po izključno italijanskem deželnem odboru, v Gorici pa ob sodelovanju slovenskih deželnih odbornikov.

V goriškem deželnem zboru pa so slovenski klerikalni poslanci glasovali za volilni načrt, liberalni pa so sicer glasovali proti, ali niso besedice spregovorili proti da-si bi bili lahko skupni slovenski poslanci prepričali razpravo sploh z s tem, da bi se bili odstranili in provzročili nesklepčnost deželnega zbora pač pa so pozneje obojni — po toči zvonili!

Poglejmo sedaj, kaj so storili tržaški slovenski poslanci proti volilni reformi, predlagani od italijanske večine!?

Vložili so takoj protest na vlado, sklicali na vseh krajih okolice javne ljudske shode v protest proti namerovani krivici. V deželnem zboru so ne le z vso odločnostjo govorili proti načrtu, temveč uprizarili so tudi tako obstrukcijo, kakoršnje še ni videl tržaški deželni zbor. Onemogočili vsako razpravo in pravilno glasovanje, tako, da sme mo računati z vso gotovostjo da vlada — če ne iz drugega — iz tega formalnega razloga ne predloži te volilne reforme v sankcijo.

Proti tržaškemu volilnemu načrtu ima torej vlada buren protest vsega naroda, protest vse slovenske deželnozbornske skupine, nepravilnost razpravljanja in glasovanja o volilnem načrtu.

A glede goriške volilne reforme: kake razloge more imeti vlada za nesankcioniranje? Posebno če je glasilo klerikalne stranke opustilo celo zvonjenje po toči in zopet nekako opravičuje to nesrečno volilno reformo?!? Čenjeni čitatelj bo vendar nahajal nekoliko razlike med postopanjem slovenskih poslancev in onih v Gorici! In mu bo tudi lahko najti izraz, ki bo najprimernejši za kvalifikacijo poskusa „Gorice“, da bi konstruirala analogijo med postopanjem tržaških in goriških deželnih poslancev. In ta izraz je: brezobraznost prve vrste!!

Sv. Jakob v Trstu. V veseli družbi je tudi človek vesel in se rad zabava z igro ali petjem. Zraven teh zabav pa imamo tudi druge namreč zabavno — kajenje. Ker se ravno pri tem „sportu“ največ troši, ne da bi komu kaj koristilo, so si nekateri prijatelji kajenja vzeli za nalogo, da otvorijo nekako prijateljsko skupščino, v kateri naj bi se nabirali v prilog „Družbe sv. Cirila in Metodija“, mali kazenski doneski. Isti bi se ali mesečno ali pa tudi letno oddajali „Podružnici sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu v Trstu“, katere vodstvo bo gotovo z veseljem pozdravljalo to našo idejo.

Vabijo se torej vsi prijatelji kadenja in sicer tisti, ki kadijo iz pipic ali nameravajo kaditi iz njih, da se gotovo vdeleža sestanka, ki se bo vršil dne 3. avgusta t. l. ob 8. in pol uri zvečer v narodni gostilni pri g. Babiču pri sv. Jakobu.

Tukaj se pogovorimo glede skupščine, o doneskih mesečnega vplačevanja, posebno pa o nastopu na zunaj.

To pa beležimo že vnaprej, da bodo pravila glede kazni grozno stroga, in da se bo na spolnjevanje pravil gledalo z vso strogostjo.

Kdor se torej zanima za ta klub in kdor hoče živati kaj smeja in veselja in ki rad kadiz iz pipic, naj se gotovo prikaže v soboto zvečer s svojo pipico; kajti korist bo imel dvojno, prvič se bo vrlo zabaval s kajenjem, drugič bo pa tudi koristil naši „Podružnici sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu“.

Več pipčarjev.

TRŽAŠKA MALA KRONIKA.

Vzgleden sin je 30-letni voznik Ivan D., stanujoči v ulici del Bosco. Predsinočnjim mu je na popivanju zmanjkalo denarja. Sel je domov in od matere zahteval, naj mu dá denarja. Ker pa mati ni hotela ustreči tej njegovi zahtevi, je je grozil, da jo ubije in da jo vrže skozi okno. Nato je pa prišel domov njegov brat in ga skušal pomiriti z lepa. Ker se pa ni hotel pomiriti in je še dalje razgrajal, je brat pograbil stolico in z isto udaril Ivana večkrat po glavi, da je bil Ivan slednjič ves krvav. Nato je pa brat pozval redarje, ki so Ivana odvedli najprej na zdravniško postajo, da mu je zdravnik obvezal ranjeno glavo, a potem so ga tirali na policijo, kjer je bil vzlet na zapisnik in potem pridržan v zaporu.

143 litrov žganja. Včeraj v jutro so policijski agentje aretovali 27-letnega trgovskega agenta Josipa R., in sicer so ga aretovali v njegovem stanovanju v ulici Massimo d'Azeglio. Aretovali so ga pa na podlagi ovadbe, ki jo je proti njemu vložila še dne 9. t. m. neka Marija Čermelj. Ta je namreč Josipu R. izročila 60 litrov tropinovca, 53 litrov slivovca in 30 litrov špirta, kar je vse skupaj vredno 153 kron. Izročila da mu je to pijačo v svrhu, da jo on proda in jej prinese denar, a on da je pijačo prodal in denar potrošil sam. — Na policiji je pa aretovani Josip včeraj povedal, da je bilo vsega skupaj komaj 120 litrov. On da je za vse to dobil komaj 95 kron, ker je bila Marija Čermelj dobila že na račun te pijače 25 kron. Od dobljenih 95 kron da si je po dogovoru z njo pridržal 30 kron, dočim da je plačal z ostalimi 65 kronami neki davek za Marijo Čermelj. — Pridržali so ga v zaporu.

„Piccolova“ fabrika zločinov. Pod debelo tiskanim naslovom in s šestimi podnaslovi prinaša včerajšnji „Piccolo“ senzacionalno poročilo o še bolj senzacionalnem „poskusu zavratnega vpora“, ki da je bil izvršen — poskus namrec — predumolno noč ob 3. uri v ulici Antonio Canova. Pripoveduje namreč, da je neki neznan človek dolgo časa čakal za nekim vogalom, in ko je prišel tam mimo neki drugi — tudi neznan — človek, je prvi z revolverjem vstrelil na poslednjega. In da je to povedal, je napisal več nego eno kolono... laži. Da, kajti vse to, kar je napisal, je prava pravcata gola laž.

O tem dogodku smo mi iz popolnoma verodostojnega vira izvedeli, da je neki mladenič, imenom Pick, ob rečeni uri v isti ulici vstrelil z revolverjem, in sicer zato, da poskusi revolver, ki si ga je vkupil dan prej. Pick je bil sicer aretovan, a na policiji so ga vzeli na zapisnik in ga potem izpustili.

Zasačen žepni tat. 19-letni zidar Anton S. je predsinočnjim ukradel 20 kron iz žepa Antonu Germek, ko je ta dremal na obrežju Carciotti. A Germek se je v istem hipu prebudil in zdirjal za tatom. Posrečilo se mu je, da ga je vjel in ga izročil redarju, ki ga je odvedel na policijo, kjer so ga vzeli na zapisnik in ga potem djali pod ključ.

Radi nevarne grožnje. 25-letni kočijaž Anton G. je bil predsinočnjim aretovan v ulici del Lavatoio, in sicer na zahtevo Evgena Pavanella, kateremu je grozil, da ga ubije.

Živinče. V kavarni „Unione“ je bil predsinočnjim aretovan 25-letni Alojzij Pittoni, ki je doma iz Palmanove v Italiji. Aretovan je bil radi zločina, ki ga je izvršil na škodo neke 11-letne deklice.

Zahteval je vina z nožem v roki. 16-letnega težaka Antona Subana, ki stanuje v neki hiši na istrski cesti in je v službi v neki zalogi vina v ulici del Toro, so našli predvčerajšnjim popoldne v borovem gozdiču, ko se je zvižal na tleh v hudem napadu živcev. Prenesi so ga takoj v mestno bolnišnico, kjer so ga vsprejeli v opazovalnico za umobolne. — A tuje dečko, ko se je pomiril, povedal vzrok tega napada živcev. Dejal je, da ko je bil on predvčerajšnjim predpopoldne ob 10. uri sam v zalogi vina, je bil prišel v zalogo neki približno 30-letni človek, ki mu je, držeč v roki dolg nož, rekel: „Daj mi vina, če ne te ubijem!“ To je dečka tako prestrašilo, da se je ves tresel in da je prišel v gozdič, ne da bi niti vedel kedaj.

Paniko na parniku je provzročil 38-letni Josip C., ko se je s parnikom peljal iz Milj v Trst. Vstrelil je namreč za zabavo trikrat z revolverjem v zrak, a ljudje na parniku so se tega grozno prestrašili. Ko je parnik dospel v Trst, je bil Josip S. aretovan. Na policiji so ga sicer izpustili, potem ko so ga vzeli na zapisnik, a moral bo odgovarjati na sodišču.

Tržaška „mularija“. Krošnjar Dubinski, stanujoči v ulici Petronio št. 7, je predvčerajšnjim popoldne prijavil na policiji

sledeči dogodek: On je šel se svojim vozičem, polnim raznega blaga, preko ulice Vincenzo Bellini, ob kanalu. Prišli so trije 10—11 letni paglavci ter mu vkradli z voziča 17 žepnih rut, vrednih 3 krone 20 stotink, in potem pobegnili. On je popustil voziček in zdirjal za njimi. In posrečilo se mu je, da je na trgu pri rudečem mostu vjel dva teh paglavcev. A na to sta prikopčili dve ondotni branjevki, in sicer Josipina Niccon in Ivanka Scher, ter mu strgali oba paglavca iz rok in ju pustili bežati.

Ljubosumnost. Predsinočnjim je bil aretovan 23-letni železničar Josip S., in sicer je bil aretovan v stanovanju železniškega asistenta Emila Cappel v ulici Massimo d'Azeglio št. 2. Pri Emilu Cappel stanuje namreč Josipova ljubica, 22-letna likarica Marija Ritossa. Predsinočnjim je bil prišel Josip, kakor običajno, obiskat ljubico, a se je z njo sprl in jo pretepel ter jej grozil, da jo ubije. Emil Cappel, ki je to videl in slišal, je pa pozval redarje in dal Josipa aretovati. — Na policiji je Josip povedal, da je navstal prepir mej njim in Marijo radi ljubosumnosti, kar je Marija tudi potrdila. Vsled tega je bil takoj izpuščen.

Koledar in vreme. — Danes: Ignacij Lajola; Boleslav; Jelenica. — Jutri: Peter v okovih; Djedomir; Veka. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 30° Celzias. — Vreme včeraj: lepo, zvečer dež.

Smešnica. Maj dvema gledališninima igralcema: A.: „Meni ni občinstvo še nikdar zvižgalo!“ — B.: „Seveda ne, kajti ni moglo zvižgati, ker je spalo!“

Društvene vesti in zabave.

Akademično fer. društvo „Balkan“

v Trstu bo imelo svoj redni občni zbor prihodnjo soboto dne 3. avgusta ob 8. uri zvečer v zgornjih prostorih restavracije in hotela „Balkan“.

Vesti iz Goriške.

a Poslanec Štrekelj v gosposki zbornici. Nekateri časopisi prinesli so pred kratkim vest, da je poslanec Štrekelj zašel v gosposko zbornico in da je bil iztiran. — Vest, ki je bila že neverjetna po sebi, se je pojasnila. Na vsi stvari je le toliko resnica, da je poslanec Štrekelj storil ljubav g. Gabrščeku, ki je prišel na Dunaj, in šel poklicat ministra Bienerttha v gosposko zbornico, da sta z njim konferirala. O kaki zmoti ali „iztiranju“ seveda ni bilo niti govora.

x Trgovska in obrtna zbornica goriška se je izrekla v zadnji seji proti zvižanju števila sejmov za živino v Ajdovščini na pet in v sv. Križ na dva ker so po njenem mnenju neopravičeni in nepotrebni. — Tu se zopet vidi, kakov duh gospodari v tej zbornici. Ako bi bila prašala kaka furlanska občina za pomnožitev sejmov, izrazila se je bila zbornica več nego gotovo povoljno. Slovenskim občinam pa odbija vse ter jih hoče tako prisiliti, da morajo goniti svojo živino na goriški trg, na katerem določujejo cene v škodo slovenskim živinorejcem kartelirani goriški laški mesarji. V Gorici namreč ni nobenega slovenskega mesarja; večinoma so vsi odpadniki s slovenskimi imeni.

V istej seji se je izrekla trgovska zbornica za telefonsko zvezo Gorica-Solkan-Kanal-Tolmin. Ta bi stala, ako bi se povsem novo napravila okoli 20000 kron, katere bi morale pokriti dotične občine. Ker se pa leta 1908/9. telegrafično progo po Soški dolini prestavi na tir ob državni železnici, postanejo telegrafični drogi na razpologo in se bo na te pripela telefonska zica, tako, da ostane prizadetim občinam samo pokritje 6000 kron. Svetnik Zorpič, edini Slovenec v zbornici, je zahteval naj se podaljša telefon do Bovca, a predsednik in tajnik sta mu odgovorila, da za sedaj to ni možno.

Zbornica je v istej seji dovolila tudi podporo letnih 200 kron za novoustanovljeno nadaljevalno zidarsko šolo v Gabrovici na Krasu, v katero je vpisanih že sedaj 45 učencev. Proketo piškava podpora!

Dalje je sklenila kupiti hišo pl. Bassa v Morellijevi ulici št. 39 za K 52.300, v kateri se namesti trgovska šola. Ker je to poslopje, v katerem je bival in umrl goriški zgodovinar Morelli, stara baraka, se je določilo za nje popravo 8000 kron. Ta znesek pa gotovo ne bo zadostoval in se več nego potroji, ako se sploh začne z opremo.

x Mestni svet goriški je uzor vsem občinskim zastopom. V petek zvečer je imel sejo z jako obsežnim dnevnim redom, na kateri se je glasovalo in govorilo po običajnem: molto fumo, poco arrostio. Poglavitni sklep je, da mesto proda ob Fran. Josipovem tekališču od starega pokopališča 4000 m² po 60 kron m. deželnemu odboru, da se zida tam novi deželni dvorec. To je za mesto izvrstna kupčija in so tudi vsi mestni starešine več nego zadovoljni, da se je dobil deželni odbor, ki tako mastno plača. V seji je bilo navzočih 18 svetovalcev. Proti tej kupčiji so glasovali Pinaucig, Bader in deželni inženir Glessig. Mari misli ta gospod, da je cena še prenizka?

Ker se vsled ničevega govorjenja raznih slamolomcev ni izvršil dnevni red, imela se je seja nadaljevati soboto zvečer. Napovedana je bila na 6. uro; čakalo se je do 7. in tri četrt na zadostno število, a požrtvovalnih starih ni bilo od nikjer, vzlic neprestalnemu zvonjenju, telefočnemu klicanju. Slednjič so poslali občinskega slugo v gledališčno kavarno, običajno shajališče mestnih svetnikov; tam jih je bilo tudi več, a vsak

je navedel kaki vzrok, da nima časa in tako je manjkal en mestni žoče do sklepčnosti. — Podžupan je odgodil sejo na prihodnji petek.

To so vam uzor-starašine! Za klepetanje in igranje v kavarni imajo vedno dovolj časa, za udeležitev občinske seje jim ga pa primanjkuje. Allegri putti!

Iz Kobarida. Mnogo se je že govorilo in pisalo, da nameravajo različni faktorji vporabiti vodne moči Sočine. Stvar se je sicer na dolgo in široko zavlekla, toda sedaj smemo zatrditi, da je rešeno tudi to vprašanje.

Družba na delnice „Officine elettriche dell'Isonzo“ v Trstu namerava izkoristiti vodne moči na Soči med Srpenico in Kobaridom za elektro-kemično-kovnoznanske namene v tolminskem okraju. To je za naš politični okraj in sploh za vso soško dolino velevažnega pomena, ker nam ravno to-le dejstvo prorokuje povzdigo v obrtniji in industriji, ktere ravno tu na Tolminskem krvavo manjka navzlic mnogim predpogojem. V industriji pa ravno tiči življenska moč, obstanek in napredek vsakega naroda.

V to svrhu se namerava zidati v Soči med občinama Srpenica in Čezsoča na levem in desnem bregu reke do 4 in pol m visoko zajeze, ki bo deloma premakljivo, in od katerega bo vodil na desnem bregu Soče 8050 m dolg prometni vodotok deloma v predoru do električne centrale v katrastalni občini Trnovo nad Kobaridom. Centrala bo obstajala iz 6 turbin a 3000 H. P. (Hydroperferde Kraft.)

Dalje namerava c. kr. železniško ministerstvo v doseg elektro-kemične trakcije za črte c. kr. državnih železnic zidati blizu iztoka Koritnice v Sočo med katastralnima občinama Koritnica (desni breg) in Čezsoča (levi breg) 3.700 metrov visoko zajeze obstoječe iz petih premakljivih zatvornic, od katerega bo vodil na levem bregu Soče približno 7400 metrov dolg prometni vodotok, deloma v predoru skozi Polovnik do električne centrale, sestojče iz štirih turbin po 5775 H. P. Ta električna centrala bo stala tudi na parcelah katastralne občine Trnovo, med Kobaridom in Trnovem pod imenovanim Starim gradom. Komisijonalni ogled bo dne 4. septembra t. l. Načrti bodo od 1—31. avgusta razpoloženi na ogled na c. k. okr. glavarstvu v Tolminu. Proti načrtom se zamore vsakdo pritožiti v tem roku ako bi mu kaj ne ugajalo, ali pa zadnji dan na ogledu.

x Ribji lov z dinamitom. Minoli torej je bila broja, ki vodi iz papirnice v Podgori v Sočo, vsa polna mrtvih rib; razne osebe so jih nabrale do tri kvintale, katere so se večinoma prodale v Gorico. Misli se je s početka, da so ribe pocknile vsled strupenih snovi, ki se nahajajo v vodi za izdelovanja celuloze. V soboto popoldne pa se je doguvalo, da je to prepovedan ribji lov z dinamitom. V soboto je namreč slišala policijska patrulja ob Soči dva strela in perice so takoj v vodi pred brojo iz Stračič v Podgoro nalovile mnogo mrtvih rib. Podgorska žandarmerija, ki pozna svoje ptičke, je že zasacila zlikovce. Na stanovanju neke osebe, ki se mnogo imenuje v političnih bojih naše dežele, je našla mnogo rib. Upati je, da bo sedaj konec uničevanju rib, ko je oblast dobila v roke njih pokončevalce.

Shodi na Krasu. Deželni in državni poslanec Alojzij Štrekelj, imel bode shode v naslednjih občinah:

Dne 4. avgusta 1907 ob 9. uri popoldne na Barki; istega dne ob 3. uri popoldne v Matavunu. Dne 11. avgusta ob 1. uri popoldne v Črnicah in ob 5. uri popoldne, isti dan v Sv. Križu pri Ajdovščini.

a Kako odpomoči pomanjkanju slovenskih uradnikov? V zadnjih letih začela se je še-le zanimat slovenska javnost za urade in uradnike. Konstatiralo se je na podlagi statističnih podatkov, da sede v naših deželah na vseh boljših mestih tujci ravno vsled pomanjkanja slovenskih uradnikov. — Sicer imamo precej akademičnega naraščaja; toda ta žalibog ni razdeljen ekonomično po različnih fakultetah. Dočim je še precej juristov in medicincev, nam manjka tehnikov; in dočim je n. pr. odvetoiški stan na Slovenskem prenapolnjen, nedostajajo slovenskih sodnih in političnih uradnikov. Vzrok je precej jasan. Naše dijaštvo je po večini gmotno slabo situirano. Vsled tega obrne se vsak tja, kjer dobi kruha, ako je tudi bodočnost manj sigurna in manj sijajna. Teško je visokošolcu, ki je absolviriral svoje študije, še čakati kot neplačan praktikant ali slabo plačan auskultant več let. In vendar bi se morala najti pot, odpomoči tem razmeram; zlasti na Primorskem vstopa vedno manj juristov v sodno ali politično službo in s tem trpi naše narodno posestno stanje in naša narodnost na sploh. Po naših mislih morali bi naši denarni zavodi razpisavati vsako leto štipendije absolviranim pravnikom, ki bi se hoteli posvetiti sodni ali politični karijeri. Take ustanove bi denarnih zavodov ne bremenile mnogo, pomagale bi pa zelo veliko. Misel je uvaževanja vredna, naj bi se upoštevala.

Hudo sušo imajo na Kanalskem. Uničila je fižol in koruzo. V nevarnosti je tudi sadje in grozdje.

Vesti iz Kranjske. Bakljado in serenado prirede v petek zvečer ljubljanska narodna društva županu Ivanu Hribarju. Ustanovljenje brzojavne službe v kraju Sveti Janez pri Bohinjskem jezeru.

zeru. Dne 23. julija t. l. uvedla se je v kraju Sv. Janez pri Bohinjskem jezeru, političnem okraju Radoljca, brzojavna služba z omejenim dnevnim službenim časom.

Strupena muha je pičila 17. t. m. strojarskega pomočnika Josipa Cerniča iz Kostanjevice v levo trepalnico. Ze drugi dan je fant zelo otekel po vsej glavi in vratu. Ni mogel več požirati in je težko dihal. Z vbrižgom klorovega apna so v bolnišnici v Kandiji ustavili razširjevanje otekline in je bolnik sedaj iz nevarnosti, le v obližju pika je še globoka rana.

Vesti iz Istre.

Javna shoda. Na željo volilcev priredi gosp. državni poslanec Matko Mandić v nedeljo dne 4. t. m. javna shoda v Jelšanah in v Podgrajah, in sicer prvega predpoludne po sv. maši, drugega pa ob 3:30 uri popoldne.

Razpisano je mesto kancelijskega oficijanta pri cr. kr. okr. sodišču na Voloskem.

Vesti iz Stajerske.

Stoletnica ljudske šole. V Braslovčah so v nedeljo, dne 21. julija praznovali redko slavnost, namreč stoletnico obstanka braslovške šole.

Proizvajanje premoga na Spod. Štajerskem. Glasom poročila rudarskega urada v Celju se je v območju istega leta 1906 proizvajalo 8 mil. 641.000 metričnih stotov premoga v vrednosti 5.700.000 kron. Na Trbovlje pride 4.827.000, a na Hrasnink 1.513.000 metr. stotov, ostalo pa na premovalnikih Pečevnik pri Celju, Skale pri Velenju, Zabukovje, Store in dr.

Književnost in umetnost.

Kettejeve poezije. — Založnik L. Schwentner v Ljubljani nam poroča, da je Kettejeve poezije razprodal in pripravil drugo pomnoženo in ilustrovano izdajo, ki ima iziti čimprej. Knjigo je zopet uredil A. Aškerc, ki je napisal tudi obširno življenjepismo in književno kritično črtico. Ilustracije je izvršil slovenski umetnik M. Gaspari; poleg ilustracij je pridejan tudi pesnikov portret, fotografski posnetek Ketteja na mrtvaškem odru in faksimile rokopisa nekega njegovega soneta.

Ze to, da so bile Kettejeve poezije razprodane tekot par let ter da se je vsled vednega popraševanja po njih založnik odločil še za eno izdajo, nam priča zadostno, da je slovenski narod porazumel, kaj pomenja Kette v naši književnosti. Imena: Kette, Aškerc in Gaspari so nam porok, da se imamo zopet nadejati knjige, lepe v vsakem oziru; tembolj, ker nam dosedanje Schwentnerjeve publikacije jamčijo za to, da je oskrbel tudi tej knjigi kar najelegantnejšo zunanjo obliko. Več o njej izpregovorimo, kadar izide in se nam dopošlje v oceno.

Gospodarstvo.

Stanje vinogradov v Dalmaciji. Teh dni je pal obilen dež po Dalmaciji, ki je prinesel obilno koristi ne le vinogradom, ampak tudi poljskim pridelkom sploh. Trta je dosti dobro rodila in dosedaj se ni opazilo nikakih znakov bolezni.

Razne vesti.

Vseučilišče v Giessenu bo letos praznovalo tristoletnico svojega obstanka. Vseučilišče je bilo ustanovljeno leta 1607.

Razgledni stolp se podr. V Brnu se je podr visok razgledni stolp. Več turistov je bilo težko ranjenih, žena učitelja Pögli pa ubita.

Galantni profesor. Nicole, ugleden matematik, toda pravi tip „raztresenega profesorja“, je bil povabljen k neki pariški dami na obed. Obedoval je izvrstno in pri odhodu je hotel domačici povedati nekaj prav ljubez-

(Dalje na 4. strani)

POSLANO*).

Na adresu sedaj vladajoče občinske stranke v Dekanah izjavljam tem potom in odkritosrečno, da nikakor ne kandidiram za dekanski županski stol in tudi ne — to se umeje — za občinskega zastopnika, kakor Vi tolmačite vedno občinskimi volilcem in dotičnim oblastim. Vsa moja agitacija kakor največega davkoplačevalca v občini dekanski izhaja edino le iz želje, da bi prišli v občinski zastop možje, ki bodo voljni razumno, mirno in brez strasti delovati vsestransko za blagor občine. ČRNİKAL, 28. julija 1907.

Karol Šiškovič.

*) Za članke pod tem naslovom uredništvo odgovarja le toliko, kolikor mu zakon veleva.

Tovarna pohištva v TRSTU
ulica della Tesa
št. 46
Aleksand. Lepi Minzi
ZALOGA
Piazza - -
Rosario št. 1
KATALOGI, NAČRTI IN
PRERAČUNI NA ZAHTEVO.

Velika izbora Pohištva
Pohištvo svetle in temne, spalne in jedilne sobe, divani, obošala, pisalne mize, železne postelje, slike zrnala, stolice, popolne pohištvo za kuhinje in tudi posamezni komadi.
Trst, via Chiozza 8
(Buduče table)
VITTORIO DOPLICHER
Najnižje cene.

Giulio Zanolla
krojačnica
TRST — ulica Torrente 3a
Izdeluje po meri. — Moderni kroj.
Točna izvršitev. — Cene zmernc.

Patentiran divan-postelj MACHNICH
Okasi radi svoje krasne elegauce vsaki prostor in se spremeni v hipu s samim premakljajem v jako komodno posteljo z lastnimi žimnicami in blazinicami.
Prospekti zastoj. — Eventuelno na mesečne obroke.
Skladišče najfinejega in solidnega pohištva
v modernem slogu. — Popolne sobe.
Lastna delavnica za vsakovrstno tapecirarsko in olupševalno delo.
ANTON MACHNICH, TRST, ul. S. Giovanni 10

Irgovina z manufakturnim blagom
ANTON SANZIN pok. Frana - Trst, Barriera vecchia št. 11
VELIKA IZBERA perkala, batista in zefirja. Blago v barvah in črno za gospe, woderci in drobnarino. Srajce za moške, bele in barvane maje, ovratnike, zapestnice, ovratnice (cravate) in izdelano blago za delavce. Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

Zlate kolajne: **DUNAJ - TURIN PALERMO.** **L. Magrini & Figlio** **DUNAJ - TURIN PALERMO.**
TRST, ulica S. Giovanni št. 14 (Palača Salem) Telef. 1354
ODLIKOVANA TOVARNA IN ZALOGA
GLASOVIRJEV
Specijaliteta priznanih in najboljših pianinov. Zaloga klavirjev. — Izključno zastopstvo dvorne tovarne glasovirjev Friedrich Ehrbar na Dunaju.
Koncertni klavirji Ehrbar so na razpolago gg. koncertistov. — HARMONIJ, ELEKTR. AVTOMATIČNI PIANINI, PHONOLA.
Daje v najom, v zameno na obroke. Popravlja in akordira. Cene zmernc.

„Cleo Fruktol“ (sadni sok)
najokusneja in najceneja pijača
1 buteljka stane K 2.50, iz katere se napravi 8—9 litrov pijače ter tako stane 1 liter le 14—16 novčičev.

Komisijsko in agentursko podjetje
VEKOSLAV PLESNIČAR, Trst
ulica Gaetano Donizetti št. 5
Zastopnik z zalogo užigalic družbe sv. Cir. in Metodija, testenin tovarne Znidaršič & Valenčič, čokolade, praške gnjati ter raznih drugih predmetov.
: : Nova zastopstva še vedno sprejemajo : :
Vdobe se tudi potom mojega podjetja najzanesljiveje informacije iz trgovskih krogov.

Avtorizovano podjetje za čiščenje in svitljenje parketov
MARCO BENIZZI, Trst, ulica Roiano 2 Telefon 1968
Cene jako zmernc. Ceniki in vzorci sob na željo brezplačno. Delo zajamčeno, največa točnost.

Kdor želi dobro kapljico:
namizno vino iz najboljših dalmatinskih kleti; vino istrsko, desertno vino iz leta 1897; šumeči refošk. zadarski maraskin, luk-sardo itd. — tropinovec, pristno olje iz oljk, likvorjev in špirita, naj se obrne na Zalogo, ulica Farneto 3
„Al Progresso Dalmato“
Via Farneto št. 3

Kdor išče službo ali kakoršno-koli zaposlenje; kdor išče uradnike ali službeno osobje; kdor ima za oddati sobe, stanovanja, dvorce; kdor ima za prodati hiše, polja, dvorce; kdor li posedlja, vknajzbe itd. prodati ali kupiti premične ali sploh rabljene predmete itd. itd., naj se posluž **MALIH OGLASOV** v „Edinosti“, ki so najceneji, največ štart in najbolj pripravi v dosego namena.

MACHINE & Co.
Koncesionirana pisarna za trgovske informacije
in iztirjevanja
ulica Vincenzo Bellini št. 13.
Dopisniki vseh mestih sveta.

HOTEL BALKAN

70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Cene zmerno. Pečjak & Figl

HOTEL BALKAN

njivega. Priručno se jej je zahvalil in rekel, da bo vedno mislil na njene lepe male oči. „Kako neumnost ste vendar rekli“, mu je nekdo šepnil v uho. Profesor je hotel svojo zmoto popraviti: „Oprostite, milostiva gospa; prisegam Vam, da nisem nikdar videl tako lepih velikih oči, kakor so Vaše, nikdar tako lepih velikih ust in nikdar tako lepih velikih nog...“

Kardinal Carlo Nocella je 23. t. m. nevarno obolel. Rodil se je leta 1826 v Rimu, kardinalom je bil imenovan v zadnjem konzistoriju, ki ga je imel papež Leon XIII. dne 22. junija 1903. Nocella je kardinal kurije in biva torej stalno v Rimu.

Gibanje časnikařev v Bosni. V petek so zastopniki političnih časnikařev v Sarajevu imeli shod, na katerem so sestavili petico na ministra Buriana, v kateri zahtevajo, da se politični zločinci pri izvršitvi kazni ločijo od navadnih zločincev kakor je to v navadi v drugih modernih državah.

Poroke v Avstriji leta 1904. V Avstriji se je leta 1904 poročilo skupno 210.146 parov. Po veroizpovedanju je bilo 201.458 parov enake vere, ostalih 8688 (približno 4%) spadajo na mešane zakone, med temi 6117 zakonov med rimo-katoliki, grko-ozziroma armeno-katoliki. Pravi mešani zakoni 2517 (1,2%) so torej v Avstriji relativno redki, dočim znašajo v Nemčiji 10 odstotkov. Po stanu je bilo 180.366 (85,8%) ženinov svobodnih, 29.780 (14,2%) pa udovcev oziroma ločenih, od nevest je bilo 193.767 (92,2%) svobodnih in 16.379 (7,6%) udov oziroma ločenih.

Tujci v hotelu „Balkan“.
Na novo so došli dne 30. julija:
Ulrik I., profesor, CHRUDIN; Seidl I. zasebnik, DUNAJ; Podobsky O., uradnik, PRAGA; Fiala K., učitelj, PRAGA; Tschurn E., trgovec, LJUBLJANA; Vodicka M., uradnik, PRAGA; Wernitzing I., posestnik, HERMAGOR; Nikolić M., učitelj, SAMAC; Eberlein M., zas., MONAKOVO; Mally F., uradnik, DUNAJ; Meuse E., zasebnik, DUNAJ; dr. Kühn A., zdravnik, DUNAJ; Globotschnigg I., fabr., NEUMARKT; Seidl G., zasebnik, BUDIMPEŠTA; Hovorka F., ured., PRAGA; Tschernach I., dijak, GRADEC; Thöny W., dijak, GRADEC; Pronop P., inz., PRAGA; dr. Stompl A., odvetnik, PRAGA.

Lista uredništva.
Gospod R. C. v kavarni „Balkan“!
— Verujemo Vam, da Vas napravlja nervoznega in Vam brani čitati vpitje onega portirja. A mi ne moremo temu človeku zabraniti, da ne bi vsaki večer vpil na ulici pred vhodom v ravnateljstvo državnih železnic. Temu vpitju sta kriva le njegova neolikanost in pa — pomanjkanje zdravega razuma, kajti če bi imel vsaj nekoliko tega poslednjega, bi človek gotovo ne vpil na ulici vsaki večer večkrat celo preko 11. ure. To bi mu moglo prepovedati edino le ravnateljstvo državnih železnic.

MALI OGLASI.
Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta plemenito naroči kak „MALI OGLAS“ pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglaš objavljen ni osebna poznana Upravi lista.
Tarifa je natisnjena na čelu „MALI OGLASOV“ in vsakdo lahko preračuna, koliko mu je plačati a tem, da prešteje besede. Oglase treba nasloviti na „INSERATNI ODDELEK“ „EDINOSTI“.
Na vprašanja potem plemenito dajal „INSERATNI ODDELEK“.
Informacije edino le, če bo pisnu priložena znamka za odgovor.

Jecljanje — Slabo izgovarjanje
hitro ozdravljeno. Specialna metoda. Resne garancije za najboljšo vspehe. Hitri kurzi za ozdravljenje se bodo držali v Trstu, ulica Porporella 5, Saldarini do 25. avgusta. — Upišite se se takoj. 865

Proda se zemljišča od 100 do 10.000 □ klatrov nad železničnim kolodvorom v Rocolu. Pojasnila v krčmi „Alla Gloria“ v Rocolu. 876

Pristen istrski tropinovec prodaja žganjarija v ulici Tintore št. 4, hiša Duschich. 875

Psa braka istrske pasme, le dobrega, ne pod dve leti starega, kupi Ivan Ulepič, Rakek. 871

Štiridesetletni c. kr. služabnik! — Pismo leži pod zahtevano številko Po restarante, glavna pošta. 868

Štiridesetletna udova brez otrok bi se rada poročila a c. kr. služabnikom. Le resne ponudbe pod „UDOVA“, Post-restarante, Trst, glavna pošta. 873

HOTEL
Pri zlatem jelenu
v GORICI.
Ugodna lega sredi trgovskega dela mesta. — Nad 40 na novo opremljenih sob. — Velik jedilni salon, stekleni salon, obširen vrt, veranda, klubove sobe, kegljišče, izborna kuhinja. — Pizensko in Puntigamsko pivo. — Raznovrstna namizna vina in v butelkah.
Za breč. kuhovine separata soba na razpologo.
Za mnogobrojen obisk se toplo priporoča udani **A. DEKLEVA.**

Mož trintridesetih let, ki je učil kadetno, poljedelsko, vinarsko, sadjarsko in trgovsko šolo, vešč več ali manj slovensčine, srbo-hrvaščine, nemščine, italijanščine, francoščine in ruščine; šest let odvetniški uradnik, išče posla. — Naslov: A. Trobec, Sv. Ivan — Trst. 762

Pekarna in slaščičarna
Alojz Gul
Trst, ulica della Caserma št. 17

PRODAJA: 3-krat na dan sveži kruh in pošilja na dom ob vsaki uri;
najfinjšo moko vsake vrste;
vino v buteljkah in likerih.
Sprejema naročila in posluži v določenem času, restavracije, gostilne, krčme in kavarne.
Cene po dogovoru.

Podpisani sem v ulici Laz Saretto vsočho št. 19 na vogin ulice San Giorgio) otvoril
ZALOGO VINA
na domačo rabo, pridetek iz mojih vinogradov v Bela (otok Brač) in ga prodajam v sodčkih in steklenicah. Za sam kraj Vas zagotavljam, da je kakovost najboljša. Da zamorem cenjenemu odjemalcem jamčiti za pristno vino, sem sklenil, da ga dobivam v originalnih sodčkih naravnost iz mojih kleti v Bela in da ga tako raspošiljam tudi na stanovanja.
Za krčmarje in gostilničarje primerne cene.
V nadi, da me počastite s Vašo naročbo beležim se s jdanje
IVAN OVITANIĆ.

„Vinarsko in gospodarsko društvo“
v Komnu
ima v svoji zalogi
izvrsten, pristen
kraški teran
Cene primerne ter hitra postrežba. V svoji gostilni »Pri Švari« toči izborna črna in bela vina. Vsa pojasnila daje z udanostnim priporočilom.
Načelstvo.

Za vsakovrstne naročbe mineralnih vod, obrnite se na centralno zalogo vseh naravnih mineralnih vod
Angelo Devetak -- Trst
ulica Acquedotto 22. — Tel. 1448

KJIGOVEZNICA
Tovarna trgovskih registroy
Gustavo Tassini & Figlio
Trst, Via Porporella št. 5 - ogel Via della Sanità.

Ideal vseh vonjav je
Kolonijaska voda št. 4711
Dobi se v lekarnah, mirodilnicah in parfimerijah Edini izdelovalec
Ferdinand Mülhens, c. kr. dvorni zalagatelj
KOLONIJA o/R.
Podružnica: DUNAJ IV/1, Heumühlgasse št. 3

Pooblaščen pisarna inženjerja in civilnega geometra
G. A. Maglich-a
se je preselila z dnem 22. julija
v ulico San Nicolò št. 34
I. nadstropje.

VERA je najboljša tinktura za lase. V isti ni nikakih škodljivih stvari.
Dobi se plavolaso, kostanjevo, črnkasto, črno barvo.
Steklenica 3- K v odlikovani lekarni PRENDINI
Pošiljajte po poštarnem povzetju.

EDINA PRILIKA
Da se napravi prostor konfekcioniranimu blag za moške in ženske, proda se v skladišču manifakturnega blaga
Vittorio Gasparini fu Giovanni
TRST CORSO št. 34 — TRST
na mestu vse blago, ki se nahaja sedaj v zalogi: platno, mušlin, trliž, perkal, zefir itd. itd. pod tovarniškimi cenami.

EDINA HLADILNA PIJAČA JE:
Šumeči citrat ZIRILLI
Šumeci citrat „ZIRILLI“ od vseh cenjen radi neoporečnih higijeničnih lastnosti, napravi jako prijetno, okusno in hladilno pijačo

Ker se da hitro napraviti in radi svojih dobrih lastnosti ne bi smel manjkati v nobeni družini.
Nobena pijača ni tako zaželjena kakor ta hladilna pijača, posebno pa v poletnem času in v toplih krajih, kjer se jo porabi v veliki množini.
Šumeči citrat „Zirilli“ je čeprav ni zdravilo, izvrstno sredstvo proti želodčnim boleznim. Slabi tek, duh iz želodca, suhota jezika, bljuvanje in pregretje neha takoj, ako se pije to hladilno pijačo samo kot odžejajočo. Vsi oni, ki slabo prebavljajo, bi morali rabiti ta izdelek, ki nadkrijuje vse druge pijače te vrste.
NB. Šumeči citrat „Zirilli“ ni enak drugim izdelkom slabe vrste, katere se prodaja, ampak ima jako prijeten okus, in napravi izvrstno šumečo limonado. Ako se kupuje na drobno, paziti je treba na prevaro; pokusiti je treba, ako ima limonadov okus. V steklenicah nosi znamko tvrde

Zaprto, ki se pojavlja sedaj tako pogostoma, za kar se rabi navadno vsakovrstna mečila, izgine takoj, ako se pije šumeči citrat „Zirilli“, kateri vzdržuje telo v popolnem redu. Potniki, letoviščarji, oni ki morajo dosti sedeti ali pa so daleč od zdravniške pomoči so vedno preskrbljeni s to pijačo, ki jo rabijo v slučaju zaprtosti ali slabosti, tembolj, ker se ohrani dolgo časa radi zrnate oblike, kar daje možnost, da se nosi vedno pri sebi.
Šumeči citrat „Zirilli“ je vrhu tega najvspešnejše sredstvo proti morskemu b. zni.

Telefon št. 1863. Tovarna: Trst, ulica Alessandro Manzoni št. 6. Telefon št. 1863.

Ženitbena ponudba.
Udovec, star 30 let, brez otrok bivajoč v Trstu, 12.000 K premoženja, bi se rad poročil z gospodično ali mlado udovo, tudi z dežele, katera bi imela 5 do 6.000 K dote. Prednost imajo one, ki se zanimajo za trgovino. Pisati je na „INSERATNI ODDELEK EDINOSTI“ pod številko 1000

Jndrej Rudeš, mizar
in izdelovalec pohštva
(ulica Ireneo della croce 4, in ulica Scussa 8)
ima vedno v zalogi zakonske in obedovalne sobe najfinjšje in trdno delane v lastni delalnici.
Posebna izbira kuhinjske oprave.
Specialiteta: OMARE-LEDENICE
Sprejemlje kakoršno-koli naročilo za tu in za tuaj, kakor tudi poprave.

Zaloga ovsia in klaje
Prodaja tudi koruzno perje za postelje.
M. ud. ZERQUENIK
ulica Luigi da Palestrina 2 (ogel ul. Coronco)

Tapecirarska delavnica
Alberto Sencich
Trst, via Ciziano Vecellio št. 4
vsprejema vsako tapecirarsko delo in tudi popravljanja.
CENE NIZKE.

Zdravljenje krvi
Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefiori)
Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemeroidam. Jeden omot za zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odlikovani lekarni
PRAXMARER „fi due Mori“ Trst, veliki trg

Michele Zeppar, Trst
ulica S. Giovanni št. 6 in 12
Podružnica v Zadru
SKLADIŠČE in avtorizovana delavnica majoličnih peči
lastnega izdelka.
Bogata izbira plošč za kopelji in kuhinje.

Proda se obešala, postelje, opravo za spalno sobo naj finejšega dela, kuhinjsko opravo „Secession“, mozaično umetniško mizico, vredno 1200 K. — Izvršuje naročbe vsake vrste. Mizar, Trst, ulica Cereria št. 2.